

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรุนแรงของโรค และความรู้เรื่องเพศ
กับพฤติกรรมทางเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด

ร้อยเอกหญิง ผจงจิต อัครวิกุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-000-9

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONAL FACTORS, SEVERITY OF DISEASE,
SEXUAL KNOWLEDGE AND SEXUAL BEHAVIOR OF MALE ELDERLY
WITH ISCHEMIC HEART DISEASE

Captain Pajongjit Asavikool

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Education
Program in Nursing Education

Faculty of Nursing
Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-000-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรุนแรงของโรค และ
ความรู้เรื่องเพศ กับพฤติกรรมทางเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจ
ขาดเลือด

โดย

ร้อยเอกหญิงผจงจิต อัครวิกุล

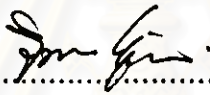
สาขาวิชา

การพยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

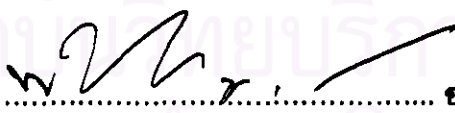
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชญภรณ์ มูลศิลป์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชญภรณ์ มูลศิลป์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โทธิสาร)

ผจญจิต อัครวิภูต, ร้อยเอกหญิง: ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรุนแรงของโรค และ
 ความรู้เรื่องเพศ กับพฤติกรรมทางเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด (RELATIONSHIPS
 BETWEEN PERSONAL FACTORS, SEVERITY OF DISEASE, SEXUAL KNOWLEDGE
 AND SEXUAL BEHAVIOR OF MALE ELDERLY WITH ISCHEMIC HEART DISEASE)
 อ. ที่ปรึกษา: ผศ. ดร. พิษญาภรณ์ มุสิกศิลป์, 133 หน้า. ISBN 974-334-000-9.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด
 และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรุนแรงของโรค และความรู้เรื่องเพศ กับพฤติกรรมทางเพศ
 ของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยโรคหัวใจขาดเลือดเพศชายอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่รับการ
 ตรวจรักษาที่คลินิกโรคหัวใจ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า จำนวน 120 ราย เลือกตัวอย่างด้วย
 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 4 ชุด คือ แบบสอบถาม
 ข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินความรุนแรงของโรค แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศ และแบบสอบถามพฤติกรรม
 ทางเพศ แบบประเมินความรุนแรงของโรค ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความตรงตามสภาพโดย
 แพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคหัวใจ 2 ท่าน แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศและแบบสอบถามพฤติกรรมทางเพศ ผ่านการ
 ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน และคำนวณค่าความเที่ยงได้เท่ากับ 0.78 และ 0.76
 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบไคสแควร์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือดมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางเพศ ด้านพฤติกรรมที่ไม่มีการ
 ร่วมเพศ ด้านพฤติกรรมที่มีการร่วมเพศ และโดยรวม อยู่ในลักษณะคงเดิม
2. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาเจ็บป่วย มีความ
 สัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความรุนแรงของโรคมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ ด้านพฤติกรรมที่ไม่มีการร่วมเพศ
 ของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความรู้เรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด อย่าง
 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต..... ร.อ. พิษญาภรณ์ มุสิกศิลป์
 สาขาวิชา..... การพยาบาลศึกษา..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา..... 2542..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4177570336: MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD: SEXUAL BEHAVIOR / SEVERITY OF DISEASE / SEXUAL KNOWLEDGE / MALE ELDERLY WITH ISCHEMIC HEART DISEASE

PAJONGJIT ASAVIKOOL, CAPTAIN: RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONAL FACTORS, SEVERITY OF DISEASE, SEXUAL KNOWLEDGE AND SEXUAL BEHAVIOR OF MALE ELDERLY WITH ISCHEMIC HEART DISEASE. THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. PICHAYAPORN MOOLSILPA, Ph.D. 133 pp. ISBN 974-334-000-9.

The purposes of this research were to study sexual behavior of male elderly with ischemic heart disease and relationships between personal factors, severity of disease, sexual knowledge and sexual behavior of male elderly with ischemic heart disease. The subjects of this study were 120 male elderly with ischemic heart disease selected by simple random sampling technique. The tools were composed of the personal factors questionnaire, the severity of disease assessment, the sexual knowledge test and the sexual behavior questionnaire. The reliability of the sexual knowledge test and the sexual behavior questionnaire coefficient were 0.78 and 0.76. The statistics used in this study were percentage, mean, standard deviation and Chi-square test.

The results of this study were as follow :

1. The sexual behavior of male elderly with ischemic heart disease was in the same style.
2. There were no significant relationships between age, educational level, income, period of illness and sexual behavior of male elderly with ischemic heart disease at .05 level.
3. There was a significant relationship between severity of disease and non-sexual behavior type of male elderly with ischemic heart disease at .05 level.
4. There was no significant relationship between sexual knowledge and sexual behavior of male elderly with ischemic heart disease at .05 level.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต..... ร.อ. พญิง พวงจิตต์ อดิวิภา
 สาขาวิชา..... กวรวทยาบาลศึกษา..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา..... 2542..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือในการให้คำแนะนำ ปรีกษาและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนตลอดเวลาอันมีค่ายิ่งตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตาและเอาใจใส่จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชญาภรณ์ มุสศิริ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โสทกานนท์ ประธานกรรมการควบคุมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โพธิ์สาร ที่กรุณาให้คำแนะนำในเรื่องสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ที่กรุณาตลอดเวลาอันมีค่ายิ่งตรวจสอบเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือให้เหมาะสมกับงานวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลราชวิถี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกท่านที่อนุญาตและให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า พยาบาลและเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับประจำคลินิกโรคหัวใจ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าทุกท่านที่อนุญาตและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือดทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่เป็นผู้ให้ความรักและกำลังใจ สนับสนุนให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโททุกท่านที่ทำให้ชีวิตการเป็นนิสิตมีความหมายและน่าจดจำยิ่ง และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนงานวิจัยนี้เป็นบางส่วน

คุณความดี และประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บุพการี ผู้มีพระคุณ และครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรม และประสิทธิ์ประสาทความรู้เสมอมา

ร้อยเอกหญิง ผจงจิต อัครวิกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ปัญหาของการวิจัย.....	4
1.4 แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 ทฤษฎีบททางเพศของผู้สูงอายุ.....	10
2.2 โรคหัวใจขาดเลือดในผู้สูงอายุ.....	28
2.3 ผลกระทบของโรคหัวใจขาดเลือดต่อพฤติกรรมทางเพศของผู้สูงอายุ.....	43
2.4 บทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้สูงอายุโรคหัวใจขาดเลือด.....	44
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	57
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	89
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	90
5.2 อภิปรายผล.....	93
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	98
รายการอ้างอิง.....	101
ภาคผนวก.....	107
ภาคผนวก ก จดหมายขอความร่วมมือในการวิจัย.....	108
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	112
ภาคผนวก ค สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	114
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	120
ประวัติผู้วิจัย.....	133

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาเจ็บป่วย.....	62
2 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด จำแนกตามความรุนแรงของโรค.....	63
3 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด จำแนกตามระดับคะแนนและระดับความรู้เรื่องเพศ.....	64
4 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด จำแนกตามความรู้เรื่องเพศเป็นรายข้อ.....	65
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลักษณะพฤติกรรมทางเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม.....	67
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลักษณะพฤติกรรมทางเพศด้านพฤติกรรมที่ไม่มีกิจกรรมเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด จำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม.....	68
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลักษณะพฤติกรรมทางเพศด้านพฤติกรรมที่มีการร่วมเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด จำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม.....	69
8 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับพฤติกรรมทางเพศโดยรวมของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด.....	71
9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับพฤติกรรมทางเพศด้านพฤติกรรมที่ไม่มีกิจกรรมเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด.....	73
10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับพฤติกรรมทางเพศด้านพฤติกรรมที่มีการร่วมเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด.....	75
11 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาเจ็บป่วย กับพฤติกรรมทางเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด จำแนกเป็นรายข้อ.....	77
12 ความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงของโรค กับพฤติกรรมทางเพศโดยรวมของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด.....	79
13 ความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงของโรค กับพฤติกรรมทางเพศด้านพฤติกรรมที่ไม่มีกิจกรรมเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด.....	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงของโรค กับพฤติกรรมทางเพศด้านพฤติกรรมที่มี การร่วมเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด.....	81
15 ความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงของโรค กับพฤติกรรมทางเพศของผู้สูงอายุชาย โรคหัวใจขาดเลือด จำแนกเป็นรายข้อ.....	82
16 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องเพศ กับพฤติกรรมทางเพศโดยรวมของผู้สูงอายุ ชายโรคหัวใจขาดเลือด.....	84
17 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องเพศ กับพฤติกรรมทางเพศด้านพฤติกรรมที่ไม่มี การร่วมเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด.....	85
18 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องเพศ กับพฤติกรรมทางเพศด้านพฤติกรรมที่มีการ ร่วมเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด.....	86
19 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องเพศ กับพฤติกรรมทางเพศของผู้สูงอายุชายโรค หัวใจขาดเลือด จำแนกเป็นรายข้อ.....	87
20 ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกรองแบบทดสอบความรู้เรื่องเพศ (ชุดที่สร้าง ขึ้น 36 ข้อ).....	118
21 จำนวน และร้อยละของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือด จำแนกตามการรักษาที่ได้ รับและการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนด้านเพศสัมพันธ์เมื่อเป็นโรคหัวใจ..	131
22 จำนวนของพฤติกรรมทางเพศของผู้สูงอายุชายโรคหัวใจขาดเลือดก่อนทราบว่าเป็น โรคหัวใจขาดเลือดและปัจจุบันขณะเป็นโรคหัวใจขาดเลือด จำแนกเป็นรายข้อ.....	132

สารบัญแผนภูมิ

ภาพประกอบ	หน้า
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	53

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย